

โรคทริคิโนซิส (Trichinosis)

ปี พ.ศ. 2530 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคทริคิโนซิส จำนวน 356 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.66 ต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจากปี 2529 จำนวน 109 คน ในจำนวนนี้มีตายเพียง 1 คน เป็นรายงานจากภาคเหนือทั้งหมด รวม 8 จังหวัด คือ นครสวรรค์ 148 ราย (อัตราป่วยเท่ากับ 14.38 ต่อประชากรแสนคน) เชียงราย 125 ราย (อัตราป่วย 13.6 ต่อประชากรแสนคน) เชียงใหม่ 68 ราย พะเยา 8 ราย กำแพงเพชร 3 ราย ตาก 2 ราย และแพร่กับแม่ฮ่องสอน จังหวัดละ 1 ราย ผู้ป่วยเป็นเพศชาย 230 ราย เพศหญิง 126 ราย คิดเป็นสัดส่วน ชาย : หญิง เท่ากับ 1.83 : 1 ผู้ป่วยส่วนใหญ่คือ 259 ราย (71.1%) อยู่ในวัยทำงาน คือ อายุระหว่าง 15 – 54 ปี แต่ถ้าเทียบเป็นอัตราต่อประชากรแสนคนแล้ว จะพบในกลุ่มอายุ 45 – 54 ปี มีอัตราป่วยสูงสุดคือ 1.45 โดยที่กลุ่มเพศชายอายุระหว่าง 15 – 54 ปี เป็นกลุ่มที่นิยมรับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ มากกว่าคนกลุ่มอื่น จึงมีโอกาสเป็นโรคนี้นี้มากกว่า

ระบาดวิทยาของโรคทริคิโนซิสในประเทศไทย เริ่มมีรายงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา มักเกิดซ้ำ ๆ กันในภาคเหนือ 14 จังหวัด (ไม่มีรายงานจากจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก และอุทัยธานี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายงานจากจังหวัดเลย 1 ครั้ง ภาคกลางมีรายงานจาก 3 จังหวัด คือ ระยอง ปราจีนบุรีและกาญจนบุรี สัตว์พาหะนำโรค (Animal Host Reservoir) ที่สำคัญและพบบ่อยคือ หมูป่าและหมูชาวเขา เคยพบในแก่ง (เชียงราย) หมู (แม่ฮ่องสอน) กระจอก (ระยอง) ตะกวด (ปราจีนบุรี) และสุนัข (เพชรบูรณ์และสกลนคร)

การเกิดโรคนี้นี้ไม่มีความสัมพันธ์กับฤดูกาลอย่างชัดเจน อาจเกิดขึ้นในเดือนใดก็ได้ แล้วแต่จังหวะการล่าได้ สัตว์ป่าที่มีเชื้อหรือการนำหมูชาวเขาที่เลี้ยงปล่อยและมีเชื้อนี้อยู่มาฆ่า แล้วนำมาปรุงเป็นอาหารแบบดิบ ๆ สุก ๆ รับประทานกัน

ในปี พ.ศ. 2530 มีรายงานการสอบสวนการระบาดของโรคทริคิโนซิสเพียงครั้งเดียวที่หมู่บ้านลานหมาใน ตำบลห้วยน้ำหอม อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ในช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม พบผู้ป่วยจำนวน 148 ราย สาเหตุเกิดจากการรับประทานเนื้อหมูป่าที่นำมาปรุงเป็นอาหารแบบดิบ ๆ สุก ๆ (แหนม – ลาบ) ซึ่งเป็นรายงานของโรงพยาบาลชุมชนลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์